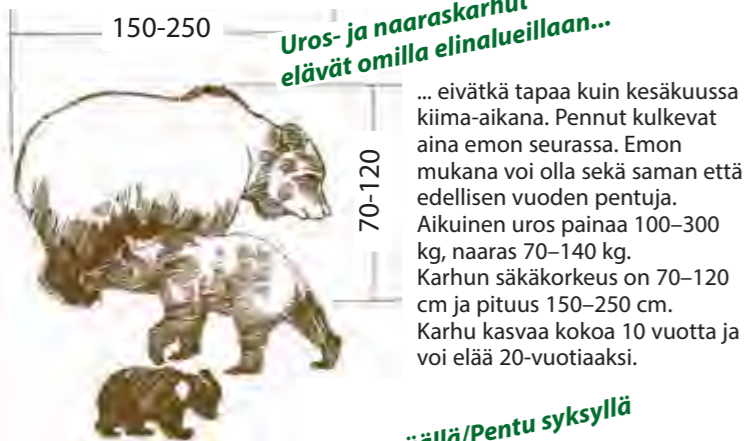

TIETOA KARHUSTA

Uros- ja naaraskarhut elävät omilla elinalueillaan...

... eivätkä tapaa kuin kesäkuussa kiima-aikana. Pennut kulkevat aina emon seurassa. Emon mukana voi olla sekä saman että edellisen vuoden pentuja. Aikuinen uros painaa 100–300 kg, naaras 70–140 kg. Karhun säkäkorkeus on 70–120 cm ja pituus 150–250 cm. Karhu kasvaa kokoa 10 vuotta ja voi elää 20-vuotiaaksi.

Pentu keväällä/Pentu syksyllä

Kun karhunpentu lähtee keväällä pesästä emonsa mukana, se on pienen koiran kokoinen. Paino on n. 4–5 kg. Syksyllä se on kooltaan pystykorvakoiran kokoinen ja painaa n. 20–25 kg. Etutassun leveys on 6–8 cm. Erauspentu (1-vuotias karhu) painaa syksyllä 50–60 kg.

Karhun aistit ja muita ominaisuuksia

Karhu kuulee ihmisen lähestymisen yleensä 200–300 metrin päästä ja aistii hajuja tuulen alta useiden kilometrien päästä. Karhu nukkuu talviunta pesässä lokakuulta huhtikuulle. Karhun liikkumisnopeus on jopa 60 km / h, ja se voi kulkea yössä 30–50 km. Karhu on hyvä uimari ja kiipeilijä.

Karhun jäljessä näkyy viisi varvasta ja kynttä.

Etutassun jälki on lyhyt ja leveä, kun taas takatassun jäljessä näkyy yleensä kantapään painallus. Eri yksilöitä voidaan tunnistaa jälkien koon perusteella. Jälki mitataan etutassun polkuanturan leveimmältä kohdalta. Jälkien koot: Pentu keväällä 4–5 cm, syksyllä 7–8 cm. Erauspentu (1-vuotias) 9–11 cm. Aikuinen naaras 10–13,5 cm, uros 10–20 cm.

Merkkejä karhun oleilusta:

- Karhu hajottaa toisinaan muurahaispesiä, kaivaa ampiaispesiä tai kuorii vanhoja kantoja etsiessään toukkia. (Myös tikat, varsinkin palokärki tekee metsässä hyvin samankaltaisia jälkiä.)
- Karhu rikkoo usein myös mehiläispesiä etsiessään hunajaa ja heittelee pesänkappaleita ympäriinsä.
- Puissa saattaa näkyä kiipeily- ja raapimisjälkiä usean metrin korkeudella. Kynnenjäljet rungossa ovat syviä. Jälkiä ei pidä sekoittaa hirven tekemiin hampaan jälkiin puiden rungoissa.
- Kaurapellossa ruokaillessaan karhu lakoontuttaa ja kahmii kasvustoa kasaan.
- Karhu ulostaa usein teille tai poluille. Kasa voi olla ns. "hatullisen" kokoinen, ja siinä on yleensä kokonaisia marjoja, kauranjyviä tai karvoja.
- Karhun päivämakuupaikan läheisyydessä on usein ns. käymälä, jossa on runsaasti ulosteita.

Karhu nousee joskus takajaloilleen...

... kun se on epävarma ja haluaa saada paremmin selvää tilanteesta. Kun karhu vetää ilmaa sisäänpäin haistaakseen paremmin, saattaa kuulua viheltävä ääni. Myös tällainen karhu voi olla vaarallinen, joten poistu paikalta rauhallisesti puhuen.

Karhu tekee joskus ns. valehyökkäyksiä...

... jolloin se tulee lujaa vauhtia kohti, mutta keskeyttää hyökkäyksen muutaman metrin päähän ja huitoo käpäällään sekä karjuu. Tällöin sillä on usein lähistöllä pennut tai haaska, joita se puolustaa. Peräänny tällöin rauhallisesti hiljaa puhuen.

Vihainen karhu urahtelee ja heiluttelee päätään puolelta toiselle.

Sillä on korvat luimussa ja niskakarvat pystyssä ja se seisoo neljällä jalalla. Vältä kaikkia nopeita liikkeitä ja peräänny rauhallisesti hiljaa puhuen.

Vahingoittunut karhu on aina vaarallinen.

Jos törmäät autolla karhuun, älä poistu autosta vaan soita poliisille. Poliisi huolehtii tilanteen selvittämisestä. Jos karhu on jäänyt henkiin, varoita tarvittaessa muita tiellä liikkujia.

Muista kolaritilanteessa yleinen hätänumero

112

Heikki Rytönen / Vastavalo

Karhu pyrkii välttämään ihmistä. Erinomaisen haju- ja kuuloaistin avulla se aistii ihmisen jo kaukaa ja piiloutuu tai poistuu paikalta. Karhun kohtaaminen johtuu yleensä siitä, että se on tullut yllätetyksi.

Karhut ovat yksilöitä, jotka voivat käyttäytyä eri tilanteissa eri tavalla. Toiset ovat perusluonteeltaan uteliaita, toiset taas aggressivisia.

Vaaratonta karhua ei ole.

Tässä 10 ohjetta siltä varalta, että kohtaat karhun:

Karhua ei saa koskaan ruokkia!

Ruokkiminen totuttaa karhun ihmisen läheisyyteen. Karhu muistaa helpon ruoka-apajan. Hävitä kesämökillä kaikki jätteet. Älä jätä ruokatarpeita tai roskapusseja yöksi ulos.

Karhu kuulee äänet jo kaukaa.

Pidä pientä ääntä kulkiessasi, jotta karhu ehtii väistää sinua. Jo jalan alla risahtelvat oksat antavat karhulle tiedon sinusta.

Jos näet karhunpennun, on emo varmasti lähistöllä.

Älä mene lähemmäksi, vaan poistu tulosuuntaasi. Vaarallisinta on, jos joudut emon ja pentujen väliin. Emo puolustaa tällöin vaistomaisesti pentujaan hyökkäämällä vaaran aiheuttajaa eli SINUA kohti.

Karhu vetäytyy talvipesään syys-marraskuulla.

Karhun pesä voi olla muurahaispesässä tai kaivettuna maahan, joskus myös louhikossa tai kuusen alla oksien suojassa. Jos koirasi on löytänyt karhunpesän, mene kauemaksi ja houkuttele koirasi pois. Suurimmassa vaarassa olet sinä, sillä koiralla on paremmat mahdollisuudet selvittää tilanteesta.

Jos löydät karhun tappaman eläimen...

... poistu heti paikalta tulosuuntaasi. Karhu on todennäköisesti lähistöllä lepäämässä. Haaska on yleensä peitetty sammalilla tai se on osaksi upotettuna suohon.

Karhut voivat helpon ravinnon toivossa käydä talojen ja mökkien pihossa.

Karkota karhu kolistelulla ja huudoilla pois. Älä mene valokuvaamaan karhua. Mikäli lähistöllä on tavattu karhuja, iltaisin ulos lähettäessä on syytä pitää normaalia kovempaa ääntä, ettei yllättävää kohtaamista tule.

Karhu liikkuu iltaisin ja aamuvarhaisella.

Päivällä ne lepäilevät suojaisessa paikassa. Karhut syövät kesällä mielellään marjoja. Siksi ihminen kohtaa karhun usein juuri marja- tai sieniretkellä. Karhut voivat ruokailla syksyisin myös kaurapellolla. Karhua ei pidä mennä häiritsemään tai valokuvaamaan. Ne tottavat ihmisen läheisyyteen eivätkä enää väistä ihmistä.

Pidä koirasi kytkettynä!

Vapaana liikkuva koira joutuu todennäköisimmin karhun kanssa tekemisiin. Jos koirasi on irti ja kuulet sen suunnasta voimakasta ärähtelyä tai karjumista, poistu kauemmaksi ja hakeudu avoimeen paikkaan. Jos koira lähtee karhua pakoon, se tulee todennäköisesti sinun luoksesi ja karhu voi tulla perässä.

Karhu varoittaa valehyökkäyksin ja karjumalla voimakkaasti.

Jos karhu kuitenkin käy kiinni...

... heittäydy mahallesi maahan, suojaa käsilläsi päätäsi ja niskaasi, ole liikkumatta eli tekeydy valekuolleeksi. Pakoon juoksu ei kannata, karhu on aina sinua nopeampi.

Vuoden 2019 kanta-arvio: 1660–1770 karhua (= vuotta vanhempia karhuja ennen metsästyskautta 2019)

